

**Sprawozdanie z konferencji dot. przemocy w szkole,
zorganizowanej przez ETUCE i Związki Zawodowe Nauczycieli Bułgarii
w Sofii w dniach 9-10.czerwca 2008**

W dniach 9-10.czerwca 2008 roku uczestniczyłam w konferencji końcowej dotyczącej zapobiegania i powstrzymywania przemocy w szkole („Preventing and tackling violence in schools”), zorganizowanej przez ETUCE, przy współudziale gospodarzy z Bułgarii – SEB (Syndicate des Enseignants Bulgare – Bulgarian Union of Teachers) w Sofii.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele nauczycielskich organizacji związkowych i innych z 25 krajów, w tym z Polski – Monika Kończyk (SKOİW NSZZ „Solidarność”) oraz Teresa Seidler (KSN NSZZ „Solidarność”). Ze strony ETUCE w konferencji udział wzięli – Martin Romer, Elena Jenaro, Iva Obretenova i Kounka Damianova. Ta ostatnia reprezentowała ponadto gospodarzy konferencji.

Obrady odbywały się w miejscu zakwaterowania – w jednym z nowo zbudowanych w Sofii hoteli, z widokiem na górę Witosza.

Pierwszy dzień konferencji (09.06.2008) rozpoczął M. Romer, sekretarz generalny ETUCE, który w krótkim wystąpieniu powitał zebranych i wprowadził w temat konferencji. Po zakończeniu swojego wystąpienia poprosił o zabranie głosu Panią Kounke Damianovą – wiceprezydenta ETUCE. Po części oficjalnej rozpoczęły się prezentacje tematów przewidzianych w harmonogramie konferencji. Pierwszą przedstawiła Sara Riso (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions) pt.”Violence, bullying and harassment at the workplace” (“Przemoc, znęcanie się i gnębienie w miejscu pracy”). Następnie zabrał głos Tim Tregenza (European Agency for Health and Safety), który przedstawił materiał pt.”Przemoc w nauczaniu” („Violence in education”). Po przerwie na kawę obrady kontynuowano. Drugą część konferencji w tym dniu rozpoczął Prof. Joachim Bauer (Departament of Psychosomatic Medicine, Freiburg University, Niemcy). W treści prezentacji znalazło się wiele elementów dotyczących zdrowia psychicznego uczniów. Jak wynika z badań, ponad połowa uczniów cierpi na różne dolegliwości, w tym chroniczne. Poruszono również pewne aspekty neurobiologiczne w kontekście różnych sytuacji i zachowań występujących w szkole. Po przerwie na lunch odbyła się dyskusja panelowa, którą prowadzili: Kosta Bazitov (vice-burmistrz z Warny i przewodniczący Związku Samorządowców (Bulgarian Association of Municipalities) oraz Prof. Daniel Gonzalez Manjon (Faculty of Educational Science, Cadiz University, Hiszpania). Pan K. Bazitov w swoim wystąpieniu odniósł się do obecności przemocy w szkołach w Warnie (zaprezentował

wyniki badań ankietowych przeprowadzonych w szkołach w Warnie). Wskazał na przyczyny agresji, które dominowały w tym środowisku (m.in. czynniki etniczne, pochodzenie, wartości odniesienia, aspekty materialne, małe zaangażowanie w uprawianie sportu, poświęcanie wolnego czasu na gry komputerowe, zaniedbania w rodzinie, oddziaływanie mass-mediów). Kolejne interesujące wyniki badań dotyczących przemocy w szkole, zrealizowanych na Węgrzech przedstawił Gabor Terpen (sekretarz generalny PDSZ, Węgry). Oprócz standardowych informacji związanych z przemocą w szkole, przedstawionych we wcześniejszych wystąpieniach przedstawił zalecenia, które powinno się wprowadzić w życie aby sprostać wyzwaniom z tej problematyki. Wśród nich na uwagę zasługują – konieczność większego zaangażowania rodziców w proces edukacji w szkole, potrzeba włączenia związków w organizowanie spotkań wielostronnych – tzn. rodziców, szkoły i przedstawicieli rządowych. Generalnie rodzice powinni posiadać więcej praw a uczniowie powinny wykazywać się większą aktywnością w zwalczaniu rodzącej się w ich otoczeniu przemocy. Konieczne jest organizowanie zajęć specjalistycznych z tematyki przemocy, dla nauczycieli. Po dyskusji panelowej uczestnicy podzielili się na grupy robocze. Jedną z nich prowadziła M. Kończyk w której uczestniczyła również niżej podpisana. W czasie spotkania w grupach roboczych osoby reprezentujące poszczególne kraje przedstawiały dokonania na polu przeciwdziałania przemocy w szkołach w ich krajach z uwzględnieniem poziomu narodowego/krajowego (national level), lokalnego (local level) i szkoły (school level). Przedstawione uwagi, doświadczenia i spostrzeżenia zostały opracowane w formie protokołu. Protokoły z poszczególnych grup roboczych zostały odczytane na spotkaniu wszystkich uczestników. Pierwszy dzień obrad zamykał uroczysty obiad zorganizowany w restauracji hotelowej (z elementami kuchni bułgarskiej).

Drugi dzień obrad rozpoczął krótkim powitaniem M. Romer, który pod koniec wystąpienia zaprosił do wysłuchania programu artystycznego przygotowanego przez dzieci przedszkolne z Sofii. Po tym artystycznym przerywniku kontynuowano obrady. Anne Jenter (GEW, Niemcy) przedstawiła dokument – „ETUCE Implementation Guide on the European Framework Agreement on Harassment and Violence at Work” („Przewodnik dla struktur europejskich dotyczący porozumienia w zakresie gnębienia i przemocy w pracy”). Podobny problem, ale w odniesieniu do szkół przedstawił w kolejnym wystąpieniu – M. Romer. Tytuł prezentacji brzmiał: „ETUCE Action Plan on Violence in Schools” („Plan działania w odniesieniu do przemocy w szkole”). Po zakończeniu wystąpienia odbyły się krótkie spotkania w grupach roboczych zakończone opracowaniem protokołu, który odczytano na sesji plenarnej. Skład grup roboczych był zbliżony do tego z poprzedniego dnia. W trakcie

spotkania zwrócono uwagę m.in. na potrzebę wprowadzania w życie odpowiedzialności pracodawcy za stworzenie dobrych warunków pracy dla nauczycieli.

Uwagi końcowe przedstawił M. Romer, który też dokonał zamknięcia konferencji.

Teresa Seidler

PS. Niestety nie otrzymałam jak dotąd kopii wystąpień prelegentów stąd nie mogłam podać szczegółów z dość szybko przebiegających prezentacji (przedstawionych głównie w Power Point).